

09.03.2023

SİRKÜLER 2023/26: Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin Ek Vergi Ödemesine İlişkin Kanun Teklifi

TBMM Genel Kurulunda görüşülmekte olan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"ne verilen önerge ile ek vergi alınmasına ilişkin bir madde eklenmiştir. Teklife göre ek vergi, Kahramanmaraş depreminin oluşturduğu olumsuz etkilerin giderilmesi ve afetzedde vatandaşlarımızın acil ihtiyaçlarının karşılanması ve bölgenin yeniden inşasına kaynak sağlamak amacıyla getirilmektedir. Bu amaçla, 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde, **"zarar olsa dahi indirilecek istisna ve indirimler"** ile **"kazancın bulunması halinde indirilebilecek istisna ve indirimler"** bölümlerinde gösterilerek kurum kazancından indirim konusu yapılan istisna ve indirim tutarları ile **"Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisine tabi matrahlar"** üzerinden **tek seferlik yüzde 10 oranında ek vergi** alınması öngörülmektedir. Teklifte sadece kurumlar vergisi mükelleflerine ek vergi getirilmesi öngörülmektedir. Teklif yasalaşmamış olup, TBMM Genel Kurulunda kabul edildikten ve Resmi Gazetede yayımlandıktan sonra yürürlüğe gireceğinden, bu süreç içinde revizeler olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Ek vergi teklifi hakkında özet açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

1- Ek Verinin Matrahı ve Oranı

Ek vergi kurumlar vergisi mükelleflerinin 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde Kurumlar Vergisi Kanunu ile diğer Kanunlarda yer alan düzenlemeler uyarınca kurum kazancından indirim konusu yapılan **istisna ve indirim tutarları ile Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisine tabi matrahlar üzerinden %10 oranında** hesaplanacaktır. Özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerde ek vergi, 2023 yılı içinde sona eren hesap dönemi için verilmesi gereken kurumlar vergisi beyannamelerinde hesaplanacaktır.

Kurumlar Vergisi Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde düzenlenen **istisnalar*** ile **yurtdışından elde edilen ve en az %15 oranında vergi yükü taşıdığı** tevsik edilen istisna kazançlar üzerinden ise **%5 oranında ek vergi hesaplanacaktır.**

2- Ek Veriye Tabi Olmayacak Kurumlar Vergisi Mükellefleri

6/2/2023 tarihi itibarıyla, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas ilinin Gürün İlçesinde **kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan kurumlar vergisi mükellefleri** ek vergiden muaf olacaklardır.

3- Üzerinden Ek Vergi Hesaplanmayacak Olan Kurumlar Vergisi Beyannamesindeki İstisna ve İndirimler

Söz konusu önergede, kurumların 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesindeki aşağıda yer verilen istisna ve indirimler üzerinden ek verginin hesaplanmayacağı belirtilmiştir.

- Kooperatiflerde risturn istisnası (KVK. Md. 5/1-i),
- Taşınır ve taşınmaz malların Sat-Kirala-Geri Al işlemlerinden doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-j),
- Varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerine satışından doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-k),
- Kur Korumalı Mevduat hesaplarından sağlanan kazançlarda istisna (KVK. Md. Geçici 14),
- Sponsorluk harcamaları indirimi (KVK. Md. 10/1-b),

- Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlara ilişkin indirim (KVK. Md. 10/1-c)
- Okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezi ile ibadethanelerin inşası ve mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan bağış ve yardımlara ilişkin indirim (KVK. Md. 10/1-ç)
- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ve köyler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan veya Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen yerlere yapılan bağış ve yardımlara ilişkin indirim (KVK. Md. 10/1-d),
- Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan bağışlara ilişkin indirim (KVK. Md. 10/1-e),
- İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan bağış veya yardımlara ilişkin indirim (KVK. Md. 10/1-f),
- Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmına ilişkin indirim (KVK. Md. 10/1-g),
- Engelliler Hakkında Kanuna göre kurulan korumalı işyeri indirimi (KVK. Md. 10/1-h),
- Yatırım indirimi istisnası (GVK. Mad. Geçici 61),
- Kurumlar Vergisi Kanunu dışında ilgili Kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar.

4- Ek Verginin Beyan ve Ödemesi

Ek vergi 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesi (özel hesap dönemine tabi olanlarda 2023 yılı içinde sona eren hesap dönemi için verilmesi gereken kurumlar vergisi beyannamesi) ile beyan edilecektir. Hesaplanan ek vergi ilk taksiti kurumlar vergisinin ödeme süresi içinde, ikinci taksiti bu süreyi takip eden dördüncü ayda ödenecektir.

5- Ek Verginin Gider Kaydı

Bu vergi ödeyen kurumların vergi matrahlarının belirlenmesinde **gider ve indirim olarak dikkate alınamayacak** ve hiçbir vergiden **mahsup edilemeyecektir**. Vergilendirmede dikkate alınmayacak olmasına karşın ödenecek ek vergi tahakkuk ettiği 2023 yılı ticari kazancıyla ilişkilendirilecektir.

** Kurumlar Vergisi Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde düzenlenen istisnalar şunlardır:*

- *Kurumların tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine katılımlarından elde ettikleri kazançlar (iştirak kazançları istisnası)*
- *Kurumların kurucu senetleri ile diğer intifa senetlerinden elde ettikleri kâr payları,*
- *Kurumların tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirleri, bu fonların dönem sonu değerlemesinden doğan değer artış kazançları*
- *Kurumların tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından elde ettikleri kâr payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler (portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançlar hariç), bu fonların dönem sonu değerlemesinden doğan değer artış kazançları*